

نزوم بازخوانی و بازپژوهی

به بهانه هزاروپانصدمین سال

و در اول و وسط و آخر دعا بر من صلوات بفرستید (ابن اثیر در **النهایه فی غریب الحدیث والأثر**: ۳/۳۸۵، چاپ قم، ۱۳۶۴). این روایت توضیح می‌دهد که ظرف آب‌خوری برای سوار کار مهم نبوده و آن را در انتهای خورجینش می‌انداخته و منظور پیامبر (ص) از این تشبیه آن است که همیشه به من توجه داشته باشید نه اینکه در انتهای مسائل یاد پیامبران بیفتید.

ما مسلمانان باید سیره و سبک زندگی نبوی را بشناسیم، اما درباره پیامبر (ص) که سند دین و افتخار ماست، بسیار کم‌کاری کرده‌ایم. امروزه آثاری که به‌خوبی به ابعاد مختلف حیات ایشان پرداخته باشند اندک‌اند، اما آثار بازاری و نمایشی فراوانی در این باره وجود دارند. در این زمینه باید علمای بزرگ و استادان برجسته ورود کنند، زیرا ممکن است کتاب‌هایی از سوی افراد سطح پایین یا به شکل بازاری تولید شوند که استحکام لازم را نداشته باشند و در خصوص فقه و احکام، افراد با چالش‌هایی

سال ۱۴۴۷ هجری قمری که در آن به سر می‌بریم، هزاروپانصدمین سال میلاد پیامبر خدا، حضرت محمد مصطفی (ص) است. اگرچه ۱۵۰۰ یک عدد است، ولی بهانه خوبی برای توجه بیش از پیش به رسول خدا (ص) و فرصتی است برای دبیران تاریخ تا دانش‌آموزان را با ابعاد گوناگون حیات و سیره پیامبر اکرم (ص) بیشتر آشنا کنند.

متأسفانه پیامبر اکرم (ص) در کشور ما تا حدودی غریب و مظلوم است؛ هم جای پژوهش و نگارش درباره ایشان فراوان است و هم به طور کلی و حتی در فضای عمومی، به برخی از دیگر معصومان (ع) بیش از رسول خدا (ص) توجه می‌شود، در حالی که پیامبر (ص) ریشه و مبنای هویت همه مسلمانان است و باید در رأس و کانون توجهات باشد. البته ممکن است در مقام حرف ادعا کنیم که به رسول خدا (ص) بسیار توجه داریم، اما حقیقت ماجرا در مقام عمل روشن خواهد شد. حدیثی از پیامبر (ص) نقل شده است که مرا مثل ظرف آب‌خوردن سوار کار نکنید

تاریخ و سیره رسول خدا (ص)

سال میلاد رسول خدا (ص)

دکتر سعید طاووسی مسرور

نکات راهبردی را استخراج کنیم و مبنا قرار دهیم، اما چنان که عرض شد، متأسفانه زیاد در این زمینه کار نشده و این آسیب هم، تاریخی است. در کتاب‌های سیره، بیشتر به جنگ‌های پیامبر خدا (ص) توجه شده، به‌طوری که انگار پیامبر خدا (ص) همیشه در جنگ بوده و کاری به جز جنگیدن نداشته، در حالی که این جنگ‌ها دفاعی بوده و همه زندگی پیامبر خدا (ص) منحصر در جنگ نبوده است. متأسفانه خلفای بعدی به‌ویژه در دوره بنی‌امیه رویکرد خود را فتوحات قرار دادند و به جنگ بیشتر توجه داشتند تا سایر ابعاد سیره نبوی.

پیامبر خدا (ص) اسوه حسنه و در همه ساحت‌ها دارای سنت و سیره است. اگر با نگاه فرهنگی و تمدنی به زندگی پیامبر خدا (ص) توجه شود متوجه می‌شویم که نکات زیادی از زندگی پیامبر خدا (ص) نادیده گرفته شده‌اند که امیدواریم به شکرانه هزاروپانصدمین سال میلاد حضرت ختمی مرتبت (ص) به آن‌ها نگاهی ویژه شود؛ ان شاء الله.

روبه‌رو شوند که علمای بزرگ بر حل و فصل آن اشراف بهتری دارند و می‌توانند به مردم نشان دهند که سیره و روش پیامبر خدا (ص) چه بوده است. در گام بعدی، وقتی مردم آنچه را بیان شد فهمیدند باید تبیین و ترویج و به‌تدریج به آن عمل شود. ما در این عرصه کم‌کاری کرده و تاریخ، سیره و سنت پیامبر خدا (ص) را به صورت شایسته نشناخته و بیشتر به تکرار مشهورات پرداخته‌ایم. در این زمینه حوزویان، دانشگاهیان و اهالی رسانه هر یک به نحوی می‌توانند مشکلی را حل کنند تا اوضاع بهتر شود.

یکی از اقدامات مناسب دبیران تاریخ در این سال می‌تواند شناسایی آثار خوب و مفید درباره رسول خدا (ص) و معرفی آن به دانش‌آموزان باشد. در صورت سنگین بودن محتوای کتاب برای دانش‌آموزان نیز می‌توانند خود به مطالعه آن‌ها بپردازند و محتوای آن‌ها را در کلاس‌ها یا دیگر اوقات به دانش‌آموزان انتقال دهند. ما باید زندگی پیامبر خدا (ص) را از نو بازخوانی و اصول و